

ఆ మట్టి త్రవ్వకు

ఆ రోజు మంచి రోజు -
నాకు మంచి జరిగింది కనుక -
అదీ - ఉద్యోగం వచ్చిందని తెలిసిన రోజు కనుక -
ఆర్.టి.సి. కండక్టర్ ఉద్యోగం -
ట్రైనింగ్ కి రమ్మనమని పిలుపు -
అంబారి ఎనుగు నెక్కినంత ఆనందం -
వదలి దక్కినంత వరవశం -
మర్నాడు రమ్మనమన్న చేటికి వెళ్ళాను -
అక్కడ నా వంటి వారు మరి కొంతమంది -
ప్రతివాని కంటిలో వెలుగు -
చిన్న క్లాస్ రూము -
ఒక పెద్దాయన వచ్చి పరిచయం చేసుకున్నారు -
అడిగిన క్యాలిఫికేషన్ కంటే ఎక్కువ చదివిన
వాళ్ళే అంత...
వారం రోజులు జరిగిన థియరీ క్లాస్ సారాంశం
ఇది -
“కండక్టర్ అయినా, కలెక్టర్ అయినా, ఏనాడ
యితే తన విద్యుక్త ధర్మాన్ని కరక్ట్ గా నిర్వర్తించడే,
ఆ రోజు నుండి వాడు మానసికంగా చచ్చినట్లే”
మర్నాడు అందరినీ ప్రా - కండక్టర్స్ ని చేసారు -
అంటే, ఒక సీనియర్ కండక్టర్ వెనుక పంపిస్తా

రు -
ఆయనను మార్గదర్శిగా చేసుకుని -
మెళుకువలు - పద్ధతులు నేర్చుకుని -
తర్వాత అనలైన కండక్టర్ లాగా లైన్ కి వెళ్ళాము -
నేను ఎవరితో వెళ్ళాలో నిర్ధారించబడింది -
నా పాకెట్ మనీ ఎంతో ధృవీకరించబడింది -
నా మార్గదర్శి పేరు నాయుడు -
మీసాల వలనేమో, నాయుడులానే వున్నాడు -
ఆయన సామగ్రి - నంచి వట్టుకుని -
నన్ను ఫాలో అవమన్నాడు -
మధ్యలో చిన్న కిళ్ళికొట్టు -
కొట్టువాణ్ణి పిలచి వంద నోటు ఇచ్చాడు - ఇస్తూ,
“ఈ రోజు డ్యూటీని ఏబై రూపాయలకి కొన్నాను.
తిరిగి అంతకంత రాబట్టాలి - అంతా లగేజి
దయ, నా దగ్గరున్నట్లు రాయించిన సొమ్ము ఇది.
నీ దగ్గరుంచు, రాత్రికి డ్యూటీ దిగి తీసుకుంటా
ను”
నాయుడి మాటలు విన్నాక -
ఆయన తీరు అర్థం అయ్యాక -
నా మనసు కొంచెం కలత చెందింది -
నమయం మధ్యాహ్నం 2 గంటలు -

కాంప్లైక్స్ నుండి బస్ బయల్దేరింది -
నాయుడి ప్రక్కనే కూర్చున్నాను -
వది మంది ప్రయాణికులెక్కారు -
లగేజి ఏమి పడలేదు -
డ్రైవర్ తో -
“తొందరగా పోనీ -
నంత టైంకి చేరిస్తే మన వంట వండినట్లే”
నాయుడి కేకలు -
మార్గమధ్యంలో అక్కడక్కడ [వారి] చేతుల్లో కొంద
రు బస్ ని ఆపమన్నారు -
బస్ మాత్రం ఆగలేదు -
తిన్నగా నంతలో ఆగింది -
డ్రైవర్ దిగి టీ కొట్టుకు పోయాడు -
నాయుడు లగేజి వేటలో వడ్డాడు -
నంతకి జనాలు చేరలేదు -
కొనేవాళ్లు -
అమ్మేవాళ్లు -
వలుచగా వున్నారు -
అరగంటయినా అరడజను మంది ఎక్కలేదు -
అర్థణ లగేజి చేరలేదు -
నాయుడి కళ్ళకు హుషార్ లేదు -
చిరాకు, కోపం కలసి వచ్చేస్తున్నాయి -
ఇంతలో -
మా ప్రక్కసీట్లో ఒక కొండ జాతి స్త్రీ అరుపులు -
“అన్నలకి కోపమొస్తే ఎప్పుడూ ఇంతే - నంత
కూడకుండా చేస్తారు -
మర్నావారం వరకూ ఏం తినటం, ఈ పోలీసులు
మరీను,
ఏవడో ఒకడ్ని జైలైట్టి మా కొంపముంచుతారు,
ఎలాగూ వదిలేస్తారు - చీ - అందరూ కలసి మా
బతుకుల్లో
అడుకుంటున్నారు - మా జన్మంత దరిద్రం ఇంకొక
టిలేదు - చీ చీ”
మాకు ఇప్పుడు పరిస్థితి అర్థం అయ్యింది -
డ్రైవర్ నడువనంటాడు -
నాయుడు పోసీమంటాడు -
పాపం పాసింజర్లు నిమిత్తమాత్రులు -
నాయుడికి డబ్బు గుర్తుకొచ్చింది -
తిరిగి వచ్చేటప్పుడు లగేజి వడకపోతుందా? -
ఆశ నముద్రం వంటిది -
బస్ ముందుకు కదిలింది -
ఇంతలో -
బస్ ని ఎవరో బాదుతున్నచప్పుడు -
చిత్తురు నాగయ్యలాంటి మునలోడు చేసిన చప్పు
డు -
బస్ ఆగింది -
నాయుడు ఉత్సాహంగా కిందికి దిగాడు -
కారణం - మునలోడి దగ్గర లగేజి -
“ఏమిటది?” - నాయుడు
తెచ్చిన సామాన్ల వట్టుకుపోతున్నాను బాబు - ము
నలోడు

ఎంతిస్తావ్ ? -

వచ్చేటప్పుడు నాతో కలిసి పదిచ్చాను బాబు -
మోసి తెచ్చేనుకో, మిగులుతాయి - వ్యంగ్యంగా
ఎంత దూరం కాదు బాబూ - దీనంగా

ఆ మాత్రం మాకు తెల్లుబాబూ - వెటకారంగా...
పోనీ, ఎంతిమ్మాంటారు బాబూ - ఆశగా
ముసలివాడివి కనుక ఇరవై ఇచ్చుకో - చిరాగ్గా...
ముసలోడి మౌనం -

నాయుడు గంటకొట్టాడు -

ఇస్తాడే -

ఇవ్వడే -

ఇంకా బేరమాడుతాడే -

ఏదీ తేలకుండానే -

బస్ బయల్దేరింది -

ఆశగా బస్ వెనుక ముసలోడి దీనమైన ముఖం -

మరోసారి నా మనసు చివుక్కుమంది -

అక్కడక్కడ మొండి చేతుల జనాలు -

బస్ పోతూనే వుంది -

లగేజీ వదిలేసుకుసున్న నాయుడి ముఖంలో ఏ

మార్పులేదు -

నాకో చిన్న అనుమానం -

నాయుడ్ని అడిగితే -

“వీళ్ళ దగ్గర ఒక్కరోజు అయ్యో అని లగేజీకి

తక్కువ తీసుకున్నామనుకో -

అదే అలవాటవుద్ది” నాయుడి నమాధానం.

గొప్ప నీతి నూత్రం -

బ్రహ్మాండమైన వ్యాపారం[కు]తంత్రం -

భేతాలు చెట్టెక్కాడు -

ఏజన్సీ ప్రాంతం -

చలి వేస్తోంది -

చీకటి క్రమ్ముకుంటోంది -

బస్ నడనగా ఆగింది -

ముందు సీట్లకు గుడ్డుకుని ముందుకు చూసాం -

రోడ్డుకి అడ్డంగా పెద్ద చెట్టు -

దాదాపు ఒక స్త్రీ తోకలసి పదిమంది మనుమలు -

చేతుల్లో రకరకాల ఆయుధాలు -

నడుముకి బెల్టులు -

బెల్టుకి తూటాలు -

వెరసి నక్సలెట్లు -

“అందరూ కిందకి దిగండి” - ఒక వ్యక్తి కమాండ్.

కాన్యెంట్ పిల్లల్లా దిగాం -

తర్వాత కార్యక్రమాలన్నీ క్రమవ్రకారం జరిగిపో

యాయి -

బస్ ఆయిల్ టాంక్ నుండి ఆయిల్ తీసారు -

లోపల సీట్లను కోసి ఆయిల్ జల్లారు -

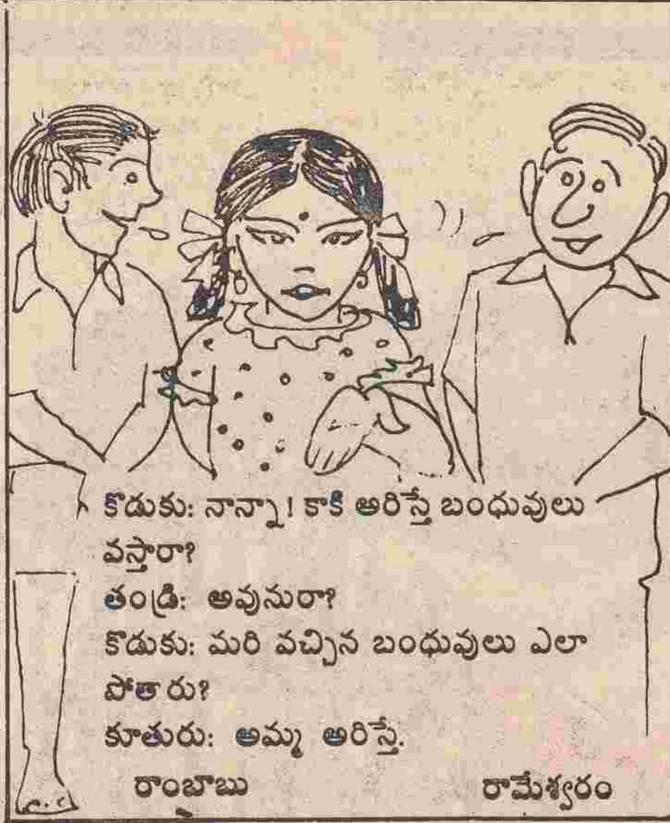
బస్ కి నిప్పుపెట్టారు -

బస్ కాలుతున్న వెలుగులో -

వనూలయిన కాస్త డబ్బు నాయుడి దగ్గర నుండి

తీసు[దోచు]కున్నారు -

ఎస్.ఆర్.లో సొమ్ము ముట్టినట్లు రాసి ఇచ్చారు -

కొడుకు: నాన్నా! కాకి అరిస్తే బంధువులు
వస్తారా?

తండ్రి: అవునురా?

కొడుకు: మరి వచ్చిన బంధువులు ఎలా
పోతారు?

కూతురు: అమ్మ అరిస్తే.

రాంబాబు

రామేశ్వరం

మమ్మల్నందర్ని వరుసగా కూర్చోమన్నారు -
వాళ్ళంత -

ఏక కంఠంతో -

బిగ్గరగా - బాధగా -

“మా వాడు [మీ] పోలీసుల చేతుల్లో ఉన్నాడు -

వాడ్ని మాకు ఇవ్వనంతవరకూ -

ఇలా ప్రభుత్వ ఆస్తుల్ని నాశనం చేస్తాం -

మిమ్మల్ని ఏం చేయం -”

మరి -

“ప్రభుత్వం మీ వాడ్ని మీకు ఇచ్చేస్తే, మీరు

ప్రభుత్వానికి, ప్రభుత్వ

ఆస్తుల్ని ఇచ్చేస్తారా?”

ఇదేమిటి -

వాళ్ళు నావైపు చూడలేదు -

నన్ను చంపలేదు - నేను చావలేదు -

అంటే - ఆ ప్రశ్నని నేను అడగలేదన్నమాట -

నా నోటికి నేనే థక్స్ చెప్పుకున్నాను -

ఇంతలో పెద్ద శబ్దం -

భోగి, దీపావళి కలసి వచ్చినట్లుంది పరిస్థితి -

తను నడుస్తూ తగిన సౌకర్యాన్ని ఇవ్వని బస్ -

ఇప్పుడు కాలుతూ వెలుగునిస్తున్న బస్ -

కుప్పలా కూలిపోయింది -

శవంలా కాలిపోయింది -

శవం కాలినంత వరకూ ఉండాలి -

బస్ పూర్తిగా కాలినంత వరకూ ఉన్నారు -

వెళ్ళారు....

ఇక మా పరిస్థితి -

కొంచెం దూరంలో వూరుందట -

అందరం నడుచుకుంటూ అక్కడికి చేరాం -

ప్రయాణీకులందరూ -

ఎవరి త్రోవ వాళ్ళు చూసుకున్నారు -

నేనూ, నాయుడు, డ్రైవర్ -

దిక్కులేని అనాధల్లా -

తుపాను భాదితుల్లా -

దూరంగా చిన్న దుకాణం కనిపించింది -

అక్కడకు చేరుకున్నాం -

బయట దుకాణం, లోపల ఇల్లులా ఉంది -

అందులో ఒక ఆడపిల్ల -

వయసు ఉంటుంది ఓ పన్నెండు -

నమయం రాత్రి ఎనిమిది కావస్తోంది -

ఆ పాప పేరడిగాను -

అప్పుడు తెల్పింది ఆమె ‘మూగది’ అని -

దేవుడికి చిరాకుగా ఉన్నప్పుడు ఇలాంటి వాళ్ళకి
జన్మనిస్తాడేమో....

మా అవస్థ గమనించింది గాబోలు -

ముందు ముగ్గురికి టీ ఇచ్చింది - సోదరిలా...

ఆకలి పైముకి అన్నం పెట్టింది - తల్లిలా...

వడుకుండుకు చావ చూపించింది - బంధు
వులా...

ఆ నమయం - ఆ పసిపిల్ల చూపిన ఆదరం -

మా మనసులు ఆనందంతో మూగబోయాయి -

ఎప్పుడు నిద్రపట్టిందో -

ఎవరో తలుపు తట్టిన చప్పుడు -

తృప్తిపడి లేచి - కళ్ళు నులుమికోని చూసాను -

నాయుడు ‘ఎంతిస్తావ్’ అంటూ కలవరిస్తున్నాడు -

డ్రైవర్ చలికి రోకలి బండలా చుట్టుకొని వడుకు
న్నాడు -

పాప అలసి, ఆదమరచి నిద్రపోతోంది -

మర్నా చప్పుడు -

గబ గబ వెళ్ళి తలుపు తీసాను -

దబేలున నా ప్రక్కన ఒక ఆకారం వడింది -

గుండె ఆగినట్లయింది -

అంజనేయదండకం గుర్తురాలేదు -

ఆపాదమస్తకం వణుకు -

తేరుకుని -

ఆ ఆకారం మనిషి అని తెలుసుకుని -

కాస్త స్థిమిత పడ్డాను -

“తల్లీ - వంటరిగా ఎలా వడుకున్నావో - ఆ

దేవుడు నాకు,

మిగిల్చిన ఒక్క మనవరాలిని, పైగా మూగదాన్ని -

సరిగా చూసుకోలేక పోతున్నాను -

కొంచెం దూరం అనుకున్నాను -

తక్కువ బరువనుకున్నాను - మధ్యలో తెలిసినా

ఏం చెయ్యను -

అందుకే నడిచి వచ్చేసాను తల్లీ -

మూట లోనకు పట్టు” ఆయాసంతో రొప్పుతున్నా
డు.

అప్పుడు గుర్తు పట్టాను -

ఆ ఆకారం -

ముసలోడు -

సంతలో ముసలోడు -

* * * * *

★